

Horváth: Pierderile din rețelele de termoficare se ridică la 30-35% în România

Pierderile din rețelele de termoficare ale municipiilor din România se ridică la 30-35% în fiecare an, urcând până la 37% în București, dintre care 28% de-a lungul rețelelor de transport, reiese dintr-o analiză realizată de Horváth, companie de consultanță în management cu 40 de ani de experiență internațională, prezenta și în România, din 2005.

Problema principală a sistemelor de încălzire centralizată constă în lipsa cronică de investiții, atât în sistemele de transport și distribuție (care determină pierderi nesustenabile), cât și în zona de producere, care cauzează nesustenabilitatea financiară a sistemului și calitatea redusă a serviciului de furnizare. Aceasta din urmă determină migrarea consumatorilor către sisteme individuale de termoficare, concluzionează analiza Horváth.

Investițiile pe fiecare kilometru de rețea de distribuție a agentului termic au fost reduse în ultimii ani (2019-2022), la 74 euro per km (Brașov), la 55,76 euro (Iași) sau numai 2,77 euro (București), în timp ce au fost municipii cu zero investiții în acest interval (Galați, Ploiești, Tulcea). Situația este similară dacă raportarea se face la investiții la fiecare 1.000 de locuitori.

Astfel, cantitatea de agent termic furnizată a scăzut în fiecare an, de la 40,8 milioane de MWh (1995) la 8,5 milioane de MWh (2021), în timp ce numărul de municipii care dispun de sisteme de încălzire centralizată s-a redus de la 241 la 69.

Ceea ce a sporit în acest interval a fost numărul de avarii, creșterea fiind mai accentuată în ultimii ani, exemplul Bucureștiului fiind cel mai elocvent: de la 687 de defecțiuni în rețeaua principală de transport (care afectează zone extinse din oraș), în 2016, până la 1813 avarii, în 2021.

Odată cu avariile, au crescut și pierderile, situate (în intervalul 2019-2022) la următoarele medii în marile orașe cu sisteme centralizate de încălzire: 78 MWh per km de rețea, respectiv 482 MWh la fiecare 1.000 de clienți. Numai în București, cel mai mare consumator de agent termic, valoarea pierderilor din rețele de termoficare urcă la 36%, respectiv 100 milioane de euro pe an.

Pentru că oamenii nu puteau rămâne fără căldură, agentul termic furnizat în regim centralizat a fost înlocuit, de către o parte dintre locuitorii orașelor, cu cel produs în regim propriu, prin boilere (centrale de apartament). Chiar dacă prețul este cu circa 100% mai mare față de cel plătit pentru încălzirea centralizată (și subvenționată de primării), aproximativ o treime dintre locuitori optează pentru încălzirea proprie. Aceste sisteme individuale reprezentau 26% din consum, în 2019, ajungând la 29%, în 2022.

„Ne învârtim într-un cerc vicios, în care problemele financiare ale municipalităților se reflectă în volumul investițiilor, calitatea serviciului de încălzire centralizată scade constant, iar din ce în ce mai mulți consumatori optează pentru soluții individuale. Astfel, se ajunge la costuri din ce în ce mai mari cu producerea energiei termice (gaze naturale, certificate de emisii) și cu pierderi, care ajung să fie suportate de un număr tot mai mic de beneficiari. Este nevoie de o abordare mult mai structurată a problemei pierderilor din rețea decât simpla înlocuire a rețelelor, precum și de cooptarea la elaborarea soluțiilor a mediului privat, din moment de problemele depășesc capacitatea de rezolvare de care au dat dovadă autoritățile publice de-a lungul a peste trei decenii”, considera Catalin Stancu, Consultant, Horváth România.